

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 21.9.2020, UUDELY/5564/2019

Lausunto Massax Oy:n Vantaan Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta, mikä koskee Massax Oy:n (entinen Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa. Arviointiselostusta on täydennetty pintavesien, liikenteen ja ilmaston vaikutusten arvioinnin osalta.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö on antanut aiemmin kuulutetusta arviointiselostuksesta lausunnon 22.5.2020.

Ympäristöterveydenhuoltoyksiköllä ei ole huomautettavaa täydennettyyn arviointiselostukseen.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Vantaan kaupunki, ympäristöterveydenhuolto
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, ympäristöterveydenhuolto

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

Tämä asiakirja ESAVI/26276/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/26276/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 03.11.2020 08:31

Mika Penttilä/ Maankäyttö ja ympäristö

2.11.2020

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: UUELY/5564/2019

Fingrid Oyj:n lausunto Vekkox Oy:n Massaholmin kiviaines- ja maankaatopaikkahanketta Vantaalla koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus, täydennys

Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä.

Fingrid Oyj:llä ei ole lausuttavaa arviointiselostuksen täydennyksestä. YVA:n osalta hankkeessa yhteyshenkilönä toimii Mika Penttilä 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

FINGRID OYJ
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
vanhempi asiantuntija

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

1 (2)

21.10.2020

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskus
PL 36
00521 Helsinki

**Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Vekko Oy:n
Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta**

HEL 2019-006099 T 11 01 05

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat –vastuualue on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Massax Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta vastuualueensa Tuusulan osalta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Aiemmassa lausunnossaan museo totesi, että arviointiselostuksessa hankkeen vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön on tutkittu havainnollisesti ja riittävästi. Ottaen huomioon vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä suhteuttaen näitä vaikutuksia alueen maiseman ja kulttuuriympäristön arvoon, ei Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ole huomautettavaa Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Täydennetyllä arviointiselostuksella ei ole sellaisia muuttavia vaikutuksia alueen maisemaan ja kulttuuriympäristöön, että Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla olisi syytä muuttaa lausuntonsa johtopäätöksiä. Tämän johdosta museolla ole huomautettavaa Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

21.10.2020

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566

Build Voimansiirto
Jani Mara

6.10.2020

1 (1)

Nurmijärven Sähköverkko Oy

Petri Pohjasniemi
Petri.Pohjasniemi@nurmijarvensahko.fi

Tiedoksi:

Toni Aalto/Eltel Networks Oy
Mauno Kukkola/Eltel Networks Oy

Viite: Lausuntopyyntö Massaholmin YVA-selostuksen täydennyksestä Nurmijärven Sähköverkko Oy:n Ruotsinkylä – Klaukkala voimajohdon pylväsvälillä 14-18. Petri Pohjasniemi 22.9.2020

RISTEÄMÄLAUSUNTO

Olemme tarkastaneet ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennykset Massaholmin kiviainestenotto- ja maankaatopaikkahankkeesta Nurmijärven Sähköverkko Oy:n 110 kV Ruotsinkylä - Klaukkala -voimajohdon (SUTU 1356) pylväsvälillä 14-18.

YVA:n täydennysten osalta ei lisälausuttavaa. Aiemman lausunnon vaatimukset ovat voimassa edelleen.

Lausuntoon liittyviä lisätietoja antaa Eltel Networks Oy:ssä Jani Mara, puh. 040 311 2432.

ELTEL NETWORKS OY

Build Voimansiirto

Jani Mara

Suunnittelija, Johtosuunnittelu

LIITTEET Risteämälausunto SUTU 1356 RUO-KLA pv 14-18, 27.4.2020

Build Voimansiirto
Jani Mara

27.4.2020

1 (2)

Nurmijärven Sähköverkko Oy

Petri Pohjasniemi
Petri.Pohjasniemi@nurmijarvensahko.fi

Tiedoksi:

Toni Aalto/Eltel Networks Oy
Mauno Kukkola/Eltel Networks Oy

Viite: Lausuntopyyntö Massaholmin YVA-selostuksesta Nurmijärven Sähköverkko Oy:n Ruotsinkylä – Klaukkala voimajohdon pylväsvälillä 14-18. Petri Pohjasniemi 23.3.2020

RISTEÄMÄLAUSUNTO

Olemme tarkastaneet ympäristövaikutusten arviointiselostuksen Massaholmin kiviainestenotto- ja maankaatopaikkahankkeesta Nurmijärven Sähköverkko Oy:n 110 kV Ruotsinkylä - Klaukkala -voimajohdon (SUTU 1356) pylväsvälillä 14-18.

Suunniteltu kiviaineksen otto ja louhintaa sekä maa-ainesten vastaanotto voidaan tehdä voimajohdon johtoalueen ulkopuolella seuraavat seikat huomioiden:

Suorittaessa louhintaa alle 100 metrin etäisyydellä on pidettävä katselmus, jossa todetaan louhintaa-alueen läheisyydessä olevien pylväiden ja johtimien sen hetkinen kunto.

Kiviainesten murskaamisesta syntyvän pölyn vaikutukset voimajohdolle on minimoitava.

Louhinnassa ei saa käyttää niin suurta räjähdelainemäärää, että syntyvä tärinä voisi aiheuttaa vaurioita voimajohdolle ja sen rakenteille.

Kiviaineksen murskaus ja siirrettävä murskausasema sekä maa-aineksen, murskeen, louheen, pintamaiden ja puiden varastointi tulee sijoittaa voimajohdon johtoalueen ulkopuolelle.

Lisäksi on huomioitava seuraavat seikat:

- Työskenneltäessä johdon alla tulee ottaa huomioon, ettei työkoneen tai auton ja kuormauslaitteen työskentelyalue, taakka mukaan luettuna, ulotu pystysuoraan mitattuna 3 m lähemmäs 110 kV johdon johtimia silloin, kun työskentelyalue sijaitsee vaakasuoraan mitattuna 5 m lähempänä virtajohtimia.
- Suoritettaessa kaivua tai läjitystä johtokadulla on otettava huomioon, ettei pylväsalalla saa liikkua työkoneella tai autolla. Pylväsalat ulottuvat 3 m päähän maanpäällisistä pylväsrakenteista, eikä niillä saa suorittaa kaivua, läjitystä tms. Jos pylväsalan läheisyydessä suoritetaan läjitystä, läjitysmaat eivät saa sortua pylväsalalle.
- Kaivutöitä suoritettaessa tulee ottaa huomioon, että johtokadulle on sijoitettu kuparisia maadoituselektrodeja. Elektrodit on sijoitettu pylväille ja johtokadun reunoille noin 70 cm syvyyteen. Mikäli maadoitukset vahingoittuvat, on ne korjattava sähköisesti luotettavalla tavalla.
- Jos johdon läheisyydessä aiotaan tehdä räjäytystöitä, on siitä ilmoitettava erikseen mahdollista katselmusta varten Nurmijärven Sähköverkko Oy:lle. Katselmuksessa todetaan räjäytystöiden vaikutusalueella sijaitsevien johto-osien senhetkinen

Build Voimansiirto
Jani Mara

27.4.2020

2 (2)

kunto. Louhintatöistä tulee laatia erillinen kirjallinen suunnitelma ja töissä on noudatettava räjäytysalan ajan tasalla olevia normeja. Räjäytyskohteet on suojattava niin hyvin, ettei johtoon pääse sinkoutumaan kiviä. Varsinkin johtimet ja eristimet vioittuvat hyvin herkästi.

Lausuntoon liittyviä lisätietoja antaa Eltel Networks Oy:ssä Jani Mara, puh. 040 311 2432.

ELTEL NETWORKS OY

Build Voimansiirto

Jani Mara

Suunnittelija, Johtosuunnittelu

LIITTEET Voimajohdon johtoalue
Tiedä ennen kuin toimit -esite

Rakennusraja

110 kV
om. NURMIJÄRVEN SÄHKÖ OY

FORSSA-
TAMMISTO

110 kV JOHTO
FORSSA-RUD
KY

20 m

10 m

Reunavyöhyke

10 m

13 m

26 m

18 m

20 m

15 m

Lisätarve 9 m

Uusi johtokatu 57 m

77 m

vanha
keskilinja

TIEDÄ ENNEN KUIN TOIMIT

sähköverkon läheisyydessä

www.hengenvaara.fi

Hengenvaara

Hengenvaara

TIEDÄ ENNEN KUIN TOIMIT

Sähkö on välttämätön osa arkipäiväämme. Luotettava sähkön saanti turvataan tuomalla sähkö lähelle käyttäjiä ja erilaisia yhteiskunnan toimintoja. Sähköä siirtyy ilmojen halki ja maan uumenissa. Ilmajohdot ja maakaapelit on aina otettava huomioon työskenneltäessä ja toimittaessa – sähkötapaturmien vaara on todellinen sähköverkon läheisyydessä.

Tämä esite sisältää työmaiden turvallisuussuunnittelussa ja työmailla työskentelyssä tarvittavat perustiedot sähköverkon huomioimisesta.

-
- » Selvitä aina etukäteen työskentelyalueella olevien ilmajohdojen ja maakaapelien sijainti.
 - » Ota yhteyttä alueen sähköyhtiöön työskentelyohjeiden ja -lupien ja tarvittaessa maakaapelinäytön tai puunkaatoavun saamiseksi.
 - » Sijoita varastot ja lastauspaikat riittävän etäälle johdoista ja suunnittele kuljetusreitit etukäteen.
 - » Noudata turvaetäisyyksiä.
 - » Ohjeista kaikki työntekijät, erityisesti työkoneiden kuljettajat.
-

MUISTA VAROETÄISYYS ILMAJOHTOIHIN – SÄHKÖ HYPPÄÄ!

Vuosittain on sattunut vakavia vahinkoja, kun kuorma-auton lava tai nosturi, pumppuauton puomi tai metsätraktorin kuormain on osunut ilmajohtoon.

Johtoon ei välttämättä tarvita edes kosketusta, koska sähkö hyppää ilmapälin yli. Ilmapälin pituus riippuu johdon jännitteestä ja jossain määrin myös sääolosuhteista. Mitä suurempi jännite – tai kosteampi sää – sitä pidemmän matkan sähkö hyppää.

Työskenneltäessä ilmajohtojen läheisyydessä on noudatettava taulukossa olevia turvaetäisyyksiä, jotka ovat ehdottomia vähimmäisetäisyyksiä. Mikään koneen, kuorman tai taakan osa ei saa vahingossakaan mennä tätä lähemmäs johtoja.

Etäisyyden arviointi voi olla vaikeaa. Pysy johdoista reilusti kauempana kuin silmämääräisesti arvioitu etäisyys edellyttäisi!

Johdon jännite	Varoetäisyys metreinä (m)		
	avojohto		riippujohto
	alla	sivulla	
0,4 kV*	2*	2*	0,5**
20 kV	2	3	1,5
110 kV	3	5	-
220 kV	4	5	-
400 kV	5	5	-

1 kV = 1 000 V

- * Pienjännitteiset 400 V (0,4 kV) avojohdot ovat nykyisin hyvin harvinaisia.
- ** Etäisyys koskee myös 1 000 V riippujohtoja.

Muista varoa myös törmäystä sähköjohtojen pylväsrakenteisiin. 110–400 kilovoltin voimajohtojen pylväiden suoja-alue ulottuu **kolmen** metrin etäisyydelle kaikista pylväs- ja harusrakenteista. Suoja-alueella ei saa kaivaa, läjittää eikä liikkua työkonella.

JOS OSUT ILMAJOHTOON

- » Ajoneuvon sisätiloissa olet aluksi turvassa.
- » Yritä ajaa työkone irti sähköjohdosta.
- » Jos työkone syttyy tuleen tai renkaat savuavat, hyppää työkoneesta ulos tasajalkaa.
- » Älä kosketa työkonetta ja maata yhtä aikaa.
- » Poistu työkoneen läheisyydestä tasajalkaa hyppien tai loikkien niin, että vain toinen jalka on kerrallaan maassa.
- » Turva-alue alkaa noin 20 metrin päästä onnettomuuspaikasta.
- » Ota välittömästi yhteys sähköyhtiöön, vaikka sähköjohto ei olisikaan näkyvästi vaurioitunut.
- » Varmista onnettomuuspaikan vartiointi.

PUUNKAATOTYÖT ILMAJOHTOJEN LÄHELLÄ

Puu voi kaadettaessa osua johtoon tai liian lähelle sitä. Tämä voi aiheuttaa vian sähköverkkoon ja vaaraa henkilöturvallisuudelle. Ennen puiden kaatamista on varmistuttava työskentelyn turvallisuudesta ja pyydettävä ohjeita sekä tarvittaessa puunkaatoapua sähköyhtiöltä.

- » Älä kaada johdon lähellä olevaa puuta ilman sähköyhtiön ohjeita. Puu johtaa sähköä.
- » Pyydä sähköyhtiöltä puunkaatoapua ajoissa!
- » Varmista puun kaatumissuunta johdosta pois päin.
- » Tutustu puunkorjuutöiden turvallisuusmääräyksiin.
- » Varastoi puutavara riittävän etäälle johdoista.

JOS PUU KAATUU JOHDOLLE

- » Keskeytä työskentely välittömästi.
- » Älä yritä poistaa johdossa kiinni olevaa puuta. Älä koske puuhun tai johtimeen.
- » Poistu välittömästi puun luota tasajalkaa hyppien tai loikkien siten, että vain toinen jalka on kerrallaan maassa. Puussa voi olla jännite, tai siihen voi tulla jännite uudelleen.
- » Ilmoita asiasta sähköyhtiöön.
- » Henkilövahingon sattuessa soita hätänumeroon 112.

VARO MAAKAAPELIA KAIVAESSASI

Kaivutöissä on vahinkojen ja turhien käyttökeskeytysten välttämiseksi huomioitava työalueella oleva sähköverkosto, josta saa tietoja yhteydenotolla sähköyhtiöön. Sähköyhtiöiden toimialueilla on niiden omistamia ja hallinnoimia maahan asennettuja sähkö- ja ulkovalaistusverkon maakaapeleita sekä sähköverkon ohjauskaapeleita.

- » Selvitä kaivualueella olevien maakaapeleiden sijainti hyvissä ajoin etukäteen.
- » Hanki ajan tasalla oleva kaapelikartta.
- » Ota yhteyttä sähköyhtiöön ja pyydä ohjeita ja tarvittaessa kaapelinäyttöä.
- » Tee kaapelin lähestyminen aina käsikaivuna.
- » Älä siirrä kaapeleita omatoimisesti.
- » Jos kaivutilanteessa paljastuu yllättäen kaapeleita, ilmoita asiasta heti sähköyhtiölle ja pyydä ohjeita.

JOS OSUT MAAKAPELIIN

- » Poistu välittömästi kaapelin vauriokohdasta tasajalkaa hyppien tai loikkien siten, että vain toinen jalka on kerrallaan maassa.
- » Siirrä kaivinkoneen kauha pois kaivannosta.
- » Ota välittömästi yhteys sähköyhtiöön, vaikka kaapeli ei olisikaan näkyvästi vaurioitunut.
- » Varmista, etteivät sivulliset pääse lähelle kaivantoa.

ONNETTOMUUSTILANTEESSA

Tee nopea tilannearvio

- » Jos kyseessä on suurjännitejohto tai -kaapeli ja jos onnettomuuden uhri on jotenkin kosketuksissa johtoon, on johto saatava jännitteettömäksi ennen kuin kukaan voi mennä uhrin luo. Ilmoita tapahtumasta hätänumeroon 112 avun saamiseksi.
- » Jos kyseessä on pienjännitejohto tai -kaapeli ja onnettomuuden uhri on jäänyt jotenkin kiinni siihen, irrota hänet itseäsi vaarantamatta. Käytä irrottamiseen eristävää välinettä, esim. kuivaa laudanpätkää, narua tai vaatetta. Älä käytä kosteaa tai metallista esinettä. Ilmoita tapahtumasta hätänumeroon 112 avun saamiseksi.

Anna ensiapua

- » Tarkista autettavan tila: Jos henkilö menettää tajuntansa tai näyttää elottomalta, koeta herätellä häntä puhuttelemalla tai ravistelemalla.
- » Jos henkilö hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon ja valvo hengitystä ammattiavun tulon saakka.
- » Jos hengitys ei ole normaalia, aloita painelu-puhalluselvitys. Jatka elvytystä, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle tai hengitys palautuu.

SÄHKÖTAPATURMIA

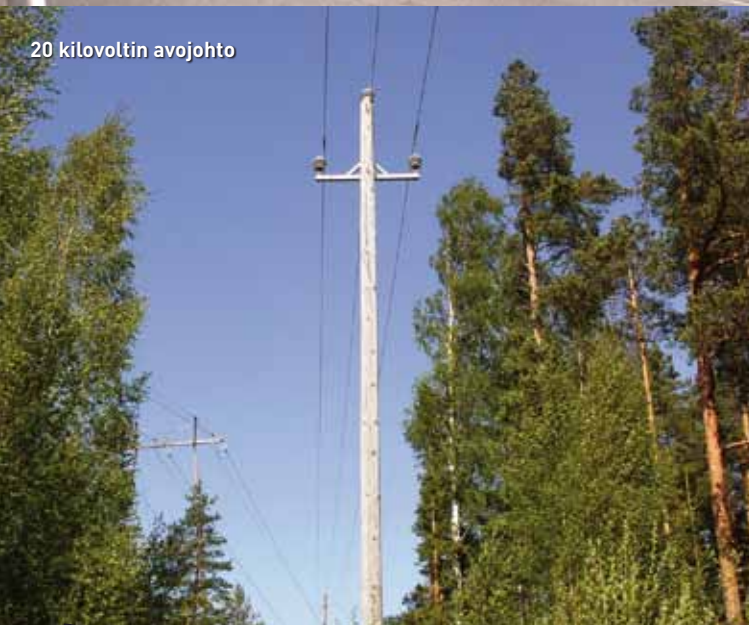
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tietoon tulee vuosittain vakavia ilmajohdoilla ja maakaapeleilla sattuneita tapaturmia, jotka pahimmassa tapauksessa ovat johtaneet ihmishenkien menetykseen. Tukesin ylläpitämästä vaurio- ja onnettomuusrekisteristä (VARO-rekisteri) löytyy 2000-luvulta yli 40 tällaista onnettomuustapausta, joista suurin osa on tapahtunut työ- ja nostokoneilla. Alla muutama VARO-rekisteriin kirjattu tapaus.

- Autonkuljettajan tarkoituksena oli purkaa apulantasäkki kuormasta. Kuljettaja nosti kuorma-auton lavan suojakuomun 20 kV avojohtoon ja sai kuolemaan johtaneen sähköiskun nojattessaan autoon olkapäällään.
- Koneurakoitsija oli oikaisemassa 110 kV avojohdon rakennustyömaalla tukirakenteen pylvästä. Hän ohjasi maassa seisten traktoriinsa kiinnitetyn nostimen puomin kiinni viereiseen, jännitteeseen 110 kV avojohtoon. Urakoitsija kuoli ja lähistöllä ollut apumies sai vammoja. Tilanteesta syttyi myös maastopalo.
- Aliurakoitsija oli tekemässä kadunvarsikivetystyötä. Työntekijä osui rautakangella keskijännitekaapelin suojaputken läpi ja edelleen 10 kV kaapeliin. Hän yritti irrottaa kankea muovisella lippusiimajalustalla, jolloin tapahtuneesta oikosulusta loukkaantui kaivannon toisella puolella ollut toinen työntekijä. Hän sai pahoja palovammoja ja hänet toimitettiin hoitoon.
- Mies oli kaatamassa puita. Hän oli kertomansa mukaan tietoinen viressä sijaitsevasta 20 kV avojohdosta. Jossain vaiheessa kuitenkin asia unohtui, ja hän kaatoi keskikokoisen koivun suoraan johdon päälle. Huomatesaan, että puu kaatuu johdolle, hän lähti juosten pois päin johdosta. Silloin hän tunsu sähköiskun molemmissa jaloissaan. Sähköiskun saadessaan hän ei ollut kiinni johtimiin nojaavassa puussa. Mies sai sähköiskun ilmeisesti ns. askeljäännitteestä poistuessaan paikalta. Ambulanssi tuli paikalle ja mies vietiin sairaalaan tarkkailtavaksi seuraavaksi vuorokaudeksi.

Ilmajohdotapaturmia on sattunut eniten juuri 20 kV johdoilla. Näitä linjoja on hyvin paljon ja ne sijaitsevat lähellä asutusta, eikä niitä huomaa yhtä helposti kuin isoja siirtolinjoja.

20 kilovoltin avojohto

TYYPILLISIMMÄT ILMAJOHDOT

Pienjänniteilmajohtoja ovat jännitteeltään enintään 1 000 voltin johdot ja suurjännitejohtoja ovat yli 1 000 voltin johdot: 20 kV, 110 kV, 220 kV ja 400 kV (kilovoltti, kV = 1 000 voltia).

400/1 000 voltin riippukierrejohto (AMKA)

AMKA-johto on ns. riippukierrejohto, jossa mustalla muovilla eristetyt vaihejohtimet on kierretty kannatusköytenä toimivan paljaan metalliköyden ympärille. Johto on ripustettu puupylväisiin kiinnitettyjen kannattimien varaan.

Johtoa käytetään pääasiassa taajamien ulkopuolella jakeluverkoissa sekä katujen, teiden ja lenkkipolkujen tms. valaistusverkoissa.

Johdon korkeus maasta on yleensä vähintään 4 metriä ja tiestä 5,5 metriä. Pienjännitteisten riippukierrejohtojen varoetäisyys sekä sivuilla että alla on vähintään 0,5 metriä.

20 kV avojohto

20 kilovoltin avojohto rakentuu kolmesta paljaasta metallisesta vaihejohtimesta, jotka ovat yleensä rinnakkain. Johtimet on kiinnitetty orressa oleviin eristimiin. Pylväät ovat useimmiten puuta.

Johtoa käytetään pääasiassa jakeluverkkoyhtiöiden verkoissa taajamien ulkopuolella paikalliseen voimansiirtoon sähköasemien ja kuluttajamuuntajien välillä.

Johdon etäisyys maasta on yleensä vähintään noin 5 metriä ja tiestä noin 6 metriä.

Turvallinen työnteko edellyttää avojohtojen sivuilla vähintään 3 metrin ja niiden alapuolella vähintään 2 metrin varoetäisyyttä.

Harustamaton yksijalkainen
vapaasti seisova pylväs

PAS-johto

Harustettu kaksijalkainen
puupylväs

110 kV eristinketju

PAS-johto, päällystetty avojohto

20 kV avojohto voidaan rakentaa myös käyttäen ohuella muovi-kerroksella päällystettyjä johtimia. Tällaisissa PAS-johdoissa johtimet ovat selvästi lähempänä toisiaan kuin tavallisessa 20 kV avojohdossa. PAS-johtoihin pätevät samat varoetäisyydet kuin muihinkin 20 kV johtoihin.

110–400 kilovoltin avojohdot

110–400 kilovoltin johtoja käytetään Suomen kantaverkkoyhtiö Fingridin valtakunnallisessa voimansiirtoverkossa; 110 kV johtoja myös alueellisessa voimansiirrosta.

110–400 kV johtojen jännitteen voi tunnistaa eristinketjun pituudesta ja eristinlautasten lukumäärästä.

Johdon jännite	Eristinketjun pituus	Eristinlautasten lukumäärä
110 kV	noin 1 metri	6–8
220 kV	noin 2 metriä	10–12
400 kV	noin 4 metriä	18–21

110–400 kV avojohdoissa on tavallisesti 3 vaihejohdinta (tai johdinparia) ja 2 ukkosjohdinta (ylimmät johdot).

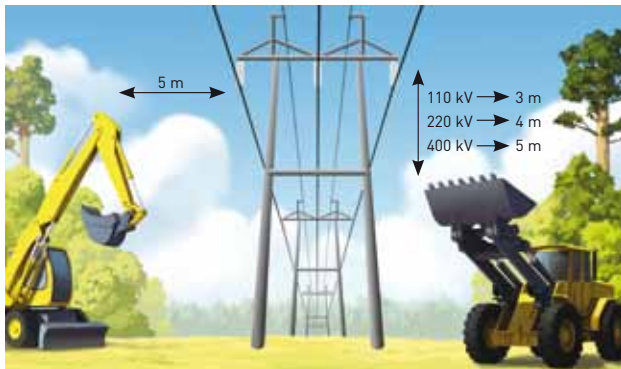
110–400 kV johdot voi tunnistaa myös pylväiden ulkonäöstä. Taajamien ulkopuolella käytetään tavallisesti harustettuja kaksijalkaisia portinmuotoisia pylväitä. Vapaasti seisovia yksijalkaisia ristikkopylväitä käytetään yleensä kaupunkialueilla.

110 kV johdon pystysuora etäisyys maasta on yleensä vähintään noin 6 metriä ja tiestä noin 7 metriä, 220 kV johdolla vastaavat etäisyydet ovat noin 6,5 metriä ja noin 7,5 metriä ja 400 kV johdolla noin 8 metriä ja noin 9 metriä.

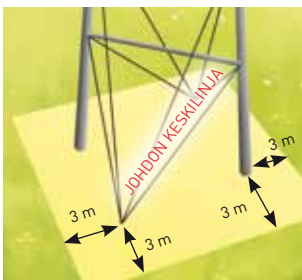
TYÖSKENTELY VOIMAJOHTOJEN LÄHEISYYDESSÄ

Käsiteltäessä pitkiä tai suurikokoisia esineitä tai työskennel-
täessä työkoneella ei mikään esine tai koneen osa saa vahin-
gossakaan joutua sivusuunnassa tai alapuolella oheisissa kuvissa
olevia mittoja lähemmäksi jännitteisiä johtimia.

Voimajohtopylväiden pylvasala ulottuu kolmen metrin päähän
pylvään maanpäällisistä perustus- ja harusrakenteista. Pylvasala
on suoja-alue, jolla ei saa liikkua työkoneilla, kaivaa tai läjittää.

Harustamaton,
yksijalkainen pylvas

Harustettu,
kaksijalkainen pylvas

KIINNITÄ TARRA TYÖKONEESEESI!

VARO SÄHKÖJOHTOA!

Pidä sähköjohtoihin vähintään taulukossa oleva turva-
etäisyys johdon alla ja sivulla! Mikään koneen tai kuorman
osa ei saa vahingossakaan alittaa näitä etäisyyksiä.

Johdon jännite	Turvaetäisyys virtajohtimiin metreinä (m)		
	avojohto		riippujohto
	alla	sivulla	
0,4 kV	2	2	0,5
20 kV	2	3	1,5
110 kV	3	5	-
220 kV	4	5	-
400 kV	5	5	-

Varo törmäystä myös sähköjohtojen pylvärakenteisiin!
Voimajohtopylväiden suoja-alue ulottuu kolmen metrin
etäisyydelle kaikista pylväs- ja harusrakenteista.

VARO SÄHKÖJOHTOA!

Pidä sähköjohtoihin vähintään taulukossa oleva turva-
etäisyys johdon alla ja sivulla! Mikään koneen tai kuorman
osa ei saa vahingossakaan alittaa näitä etäisyyksiä.

Johdon jännite	Turvaetäisyys virtajohtimiin metreinä (m)		
	avojohto		riippujohto
	alla	sivulla	
0,4 kV	2	2	0,5
20 kV	2	3	1,5
110 kV	3	5	-
220 kV	4	5	-
400 kV	5	5	-

Varo törmäystä myös sähköjohtojen pylvärakenteisiin!
Voimajohtopylväiden suoja-alue ulottuu kolmen metrin
etäisyydelle kaikista pylväs- ja harusrakenteista.

Energiateollisuus ry
EPV Alueverkko Oy
Fingrid Oyj
Fortum Sähkön siirto Oy
Helen Sähköverkko Oy
INFRA ry
Itäsuomalaisten sähköyhtiöiden yhteenliittymä
LNI Verkko Oy
Tukes
Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Pidetään klikkeri nollassa.

www.hengenvaara.fi

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viitaten lausuntopyyntöönne 21.9.2020

Dnro UUDELY/5564/2019

Lausunto Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainestenotto- ja maankaatopaikkahankkeen täydennetystä YVA-selostuksesta

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu Massax Oy:n Massaholmin kiviainestenotto- ja maankaatopaikkahankkeen täydennetystä YVA-selostuksesta seuraavaa:

Erityinen huomio yva-selostuksen laatuun ja laajuuteen

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri painottaa edelleen jo yva-ohjelmaa ja yva-selostusta koskevissa lausunnoissaan ilmaisemaansa kantaa, että koska kyseessä on erittäin suuri ja pitkäkestoinen kiviainestenottohanke, yva-ohjelmaa ja -selostusta varten laadittujen selvitysten on oltava kattavia ja riittävään selvittämiseen perustuvia.

Suurin kiviainestenottomäärä on yli 17 miljoonaa kuutiometriä, joka tarkoittaa ainakin noin 40 miljoonaa tonnia kiveä. Suurimmillaan kyseessä olisi 39 hehtaarin alue, joka louhittaisiin syvimmissä vaihtoehdossa lähes kokonaan 50 metrin syvyyteen.

Yhteysviranomainen on todennut jo yva-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan, että johtuen siitä että hanke on huomattavan pitkäkestoinen ja laaja, "arviointiselostuksen ja sitä varten tehtävien selvitysten laatuun ja laajuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota."

Kuten totesimme jo hankkeen yva-ohjelmaa ja yva-selostusta sekä niitä varten tehtyjä selvityksiä koskien, näiden laatuun ja laajuuteen ei ole vaaditulla tavalla kiinnitetty erityistä

huomiota. Nyt täydennetty yva-selostus ei edelleenkään vastaa tähän vaatimukseen. Täydennykset ovat pääsääntöisesti vain pinnallisia lisäyksiä eivätkä ne sisällä uusia selvityksiä tai tarkennuksia, joiden laatuun tai laajuuteen olisi kiinnitetty vaaditulla tavalla erityistä huomiota.

Vaikutukset pintavesiin

Totesimme hankkeen pintavesivaikutusten osalta jo yva-selostuksesta koskevassa lausunnossamme, että hankkeen pintavesille aiheutuvia haittoja koskevat selvitykset eivät ole riittäviä. Yhteysviranomaisen onkin kehottanut hankkeesta vastaavaa täydentämään yva-selostusta pintavesiin kohdistuvien vaikutusten vuoksi.

Huomautamme edelleen, että pintaveden määrä sekä hankealueella että sen läheisyydessä on suuri. Hankkeen vaikutusalueeseen kuuluu mm. Naturaan kuuluvaa Vantaanjoen vesistöä. Kiviainestenotto- ja maankaatopaikkatoiminnalla on erityisen merkittävät pintavesiin kohdistuvat vaikutukset, jotka ovat huomattavan pitkäkestoisia ulottuen hankkeen voimassaoloajan ulkopuolelle. Kiviasinestenotto- ja louhostoiminnan ympäristöriskit nimenomaan juuri pintavesille ovat tunnetusti korkeat eikä niitä koskevaa yva-selostusta voi jättää tarkan ja asiantuntevan tarkastelun ulkopuolelle.

Maankaatopaikan täyttövaiheen pintavesivaikutusten osalta yva-selostuksen kohtaa 5.3.3. on täydennetty mainitsemalla lyhyesti, että “alustavien suunnitelmien mukaan täyttö toteutetaan ns. louherankatekniikalla.”

On kuitenkin selvää, että jo yva-menettelyvaiheessa on oltava selvillä hankkeen sekä kiviainestenotossa että maankaatopaikan täytössä käytettävät tekniikat sekä niihin liittyvät ympäristövaikutukset ja -riskit. Alustavat suunnitelmat tekniikasta, jota mahdollisesti tullaan käyttämään hankkeessa, eivät ole riittäviä pitkäkestoista ja laajaa hanketta koskevassa yva-menettelyssä. Koska maankaatopaikkahanke on olennainen osa Massaholmin kiviainestenotto- ja maankaatopaikkahanketta, näemme selkeän puutteen yva-selostuksessa koskien maankaatopaikan pintavesivaikutusten arvointia.

Lähialueen toimintojen yhteisvaikutukset

Vantaan Kiilan alueella, johon hankkeen sijaintipaikka Massaholm lukeutuu, on jo lukuisia olemassa olevia tärinää, melua ja pölyä tuottavia louhos- ja murskaamohankkeita, joiden yhteisvaikutuksia tämän hankkeen vaikutusten kanssa ei ole riittävästi edelleenkään selvitetty. Tämä koskee myös aivan hankkeen vieressä olevaa Senkkerin kiviasemaa.

Yhteysviranomaisen toteaa jo yva-ohjelmasta antamassa lausunnossaan, että ”lähialueen toimintojen velvoitetarkkailujen tuloksiin perustuvaa tietoa alueen nykytilasta olisi voinut esittää arviointiohjelmassa laajemmin.” Arviointiselostuksessaan hankkeesta vastaava vastaa tähän, että ”Pinta- ja pohjavesien tarkkailun tietoja on kuvattu kohdissa 5.5 Pintavedet ja 5.6 Pohjavedet”. Tämä vastaus ei kuitenkaan kattavasti kuvaa yhteysviranomaisen tarkoittamaa laajempaa esitystä lähialueen toimintojen velvoitetarkkailujen tuloksiin perustuvaa tietoa alueen nykytilasta. Täydennetyssä yva-selostuksessa ei tuoda esille laajempaa kuvausta hankkeiden yhteisvaikutuksista, joita ei voida pitää vähäisinä.

Koska hankkeen ja sen lähialueen toimintojen haittojen yhteisvaikutus saattaa nousta kohtuuttomaksi ympäröivälle luonnolle sekä asutukselle, joka sijaitsee vain 400 metrin päässä hankkeen rajasta, on täydennetty yva-selostus hankkeen ja sen lähialueen toimintojen yhteisvaikutusten osalta edelleen puutteellinen.

Kallioperän laatu

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri totesi jo yva-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn tulee sisältyä kattava kallioperän koostumusselvitys, joka tehdään kattavasti kairauksilla koko ottoalueelta ja syvyydeltä. Myös yhteysviranomaisen lausunnossaan toteaa, että ”arviointiselostuksessa on esitettävä tiedot alueen kallioperän laadusta.”

Hankkeesta vastaava tukeutuu arviointiselostuksessaan Geologian tutkimuskeskuksen vuonna 2018 hankealueen itäpuolella toteuttamaan tutkimukseen kallioperän laadusta, todeten että ”hankealueen kallioperä kuuluu tähän samaan kalliomuodostumaan, joten sen kivilajien arvioidaan olevan samanlaisia.”

Kallioperän laadusta näin esitetyt tiedot ovat vain arvio eivätkä perustu todellisiin selvityksiin nimenomaan hankealueen kallioperän laadusta. On selvää, että mahdollisten haitallisten mineraalien, kuitumineraalien, asbestin ja kvartsipölyn haitalliset vaikutukset vesi- ja ilmapäästöihin sekä siten ympäristöön sekä ihmisten terveyteen jäävät selvittämättä.

Kun hankkeen nimenomaisena tarkoituksena on kiviaineksen otto hankealueen kallioperästä, on hankkeesta vastaavalta syytä odottaa tarkempia kallioperän koostumusselvityksiä. Näitä selvityksiä, joita sekä Uudenmaan piiri että yhteysviranomaiset ovat lausunnoissaan vaatineet, ei ole edelleenkään tehty täydennettyä yva-selostusta varten.

Vaikutukset luontoon

Yhteysviranomaiset toteaa jo yva-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan, että selostuksessa on esitettävä ajantasaisiin selvityksiin perustuvat luontotiedot hankkeen koko vaikutusalueelta, ei pelkästään hankealueelta.

Erityistä huolta aiheuttaa uhanalainen vuollejokisimpukka, joka on hankealueesta vain noin kilometrin päässä sijaitsevan Natura-alueen "Vantaanjoki" keskeinen valintaperuste. Vantaanjoki on merkittävin vuollejokisimpukan esiintymisalue Suomessa.

Yhteysviranomaiset toteaa lausunnossaan, että erityisesti veden kiintoaineksen lisääntymisellä voi olla haitallisia vaikutuksia vuollejokisimpukkaan, minkä vuoksi "hankealueelta Vantaanjokeen johdettavien vesien vaikutukset vuollejokisimpukan esiintymiseen ja elinoloihin tulee arvioida ja esittää mahdollisten haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot."

Selostuksessaan hankkeesta vastaava toteaa, että koko kiviaseman alueen hulevesistä karkeasti noin puolet kulkeutuu Tuusulanjokeen Kiilinojan 1,5 kilometriä pitkän uomien kautta, ja puolet Krapuojan kautta Vantaanjokeen. Hankkeen kuormitusta Vantaanjoelle, ja vuollejokisimpukalle ja sen elinympäristölle aiheutuvia haittavaikutuksia ei voida pitää vähäisinä. Kuitenkin selostuksessa todetaan ylimalkaisesti, että "hankkeella ei ole vaikutusta Vantaanjoen veden laatuun tai virtaamaan, eikä hankkeella ole siten vaikutuksia

Vantaanjoen Natura-alueen luontoarvoihin.”

Yva-selostuksessa eikä täydennetyssä yva-selostuksessa ei ole kuitenkaan yhteysviranomaisen lausunnossaan vaatimalla tavalla tuotu ilmi Vantaanjoelle ja siten vuollejokisimpukalle aiheutuvien haittavaikutusten lieventämiskeinoja. Katsomme siten, että täydennetty yva-selostus on vuollejokisimpukan ja Natura-alue ”Vantaanjoen” ympäristövaikutusten arvioinnin osalta edelleen puutteellinen.

Ilmastovaikutukset

Vaihtoehtojen ilmastovaikutusten kohdassa 5.11.7. yva-selostusta on täydennetty seuraavasti VE0:n osalta: ”VE 0: Jos hanketta ei toteuteta, vaihtoehtoisen kiviainesten ottoalueen ja ylijäämämaan sijoitusalueen oletetaan olevan selvästi kauempana käyttökohteista. Kuljetusmatkojen takia tämä vaihtoehto on ilmaston kannalta huonoin vaihtoehto.” Yva-menettelyn kohteena olevaa hanketta ja sen vaihtoehtoja tulee kuitenkin nimenomaan arvioida ko. hankkeen kontekstissa.

VE0:n osalta vaihtoehtojen ilmastovaikutusten arvioinnin tulos on siten, että jos hanketta ei toteuteta, ei sillä ole ilmastovaikutuksia. Tämä vaihtoehto on ilmaston ja laajemminkin ympäristövaikutusten kannalta paras vaihtoehto.

Yhteenveto

Massax Oy:n Massaholmin kiviainestenottoa ja maakaatopaikkaa koskeva hanke on erittäin laaja ja pitkäkestoinen kiviainestenottohanke, jolta edellytetään että yva-menettelyä varten laadittujen selvitysten on oltava kattavia ja riittäviin selvityksiin perustuvia. Yva-ohjelman ja -selostuksen sekä niiden täydennysten on oltava asiantuntevia ja kattavia hankkeen ympäristövaikutusten arvioimiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri katsoo, että Massaholmin kiviainestenotto- ja maakaatopaikkahankkeen täydennetty yva-selostus ei vastaa yva-selostukselta edellytetyjä vaatimuksia pintavesivaikutusten, alueen toimintojen yhteisvaikutusten, kallioperän laatuselvitysten, luontovaikutusten, eikä ilmastovaikutusten osalta.

Lisätiedot:

- ympäristöjuristi Maria Westerman, p. 045 114 00 88, [maria.westerman\(a\)sll.fi](mailto:maria.westerman(a)sll.fi)

Helsingissä 4.11.2020

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Laura Räsänen

Ursula Immonen

puheenjohtaja

toiminnanjohtaja

Kunnioittavasti,

Maria Westerman
ympäristöjuristi
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri
Itälahdenkatu 22 b A
00210 Helsinki
Puh. 045 114 00 88
maria.westerman@sll.fi
www.sll.fi/uusimaa

Lähettäjä: Ahlstedt Marjut <Marjut.Ahlstedt@traficom.fi>
Lähetetty: tiistai 13. lokakuuta 2020 16.08
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei lausuttavaa)

Luokat: Tomi

Viite: UUDELY/5564/2019

Asia: Massax Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskeva YVA-selostuksen täydennys

Traficomin dnro: TRAFICOM/239903/04.04.05.01/2019

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Traficomilta lausuntoa Massax Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta YVA-selostuksen täydennyksestä.

Todetaan, että Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole asiasta lausuttavaa.

terveisin,

Marjut Ahlstedt

assistentti
puh. 029 534 5201
gsm 050 384 3084
sähköposti: marjut.ahlstedt(at)traficom.fi
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM
www.traficom.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 394

Massax Oy, Massaholmin kiviainesalue ja maankaatopaikka, YVA-selostuksen täydennys

TUUDno-2020-2249

Valmistelija / lisätiedot:

Sakari Eskelinen, Jukka-Matti Laakso, Petteri Puputti

sakari.eskelinen@tuusula.fi, jukka-matti.laakso@tuusula.fi, petteri.puputti@tuusula.fi
rakennuslakimies, liikenneinsinööri, kaava-suunnittelija

Liitteet

1 BAT ja BEP Seepsulan Senkkerissa, khall 19.10.2020

2 Ulkoilmanlaadun mittaukset 2015, khall 19.10.2020

3 IMPERIA-menetelmä, vaikutusten arviointi, khall 19.10.2020

4 Massaholmin kirjoverkkoperhosen esiintymisselvitys 17.10.2018, khall 19.10.2020

5 Täydennetty YVA-selostus, Massax Oy, khall 19.10.2020

6 YVA-kuulutus 21.9.-4.11.2020, khall 19.10.2020

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY -keskus pyytää kunnan lausuntoa Massax Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta täydennetystä YVA-selostuksesta. Lausunto tulee toimittaa 4.11.2020 mennessä.

Asia

Massax Oy:n Massaholmin kiviainesalueen ja maankaatopaikan hankealue sijaitsee Vantaalla rajoittuen Tuusulan kunnanajaan. Suunnitelman mukaan kulku hankealueelle on Tuusulan puolelta Senkkerin nykyiseltä kiviainesasemalta. Suunnitelman mukaan hanke käsittää enimmillään noin 13,8 miljoonan kuutiometrin kiviaineksen oton ja murskauksen sekä noin 22,2 miljoonan kuutiometrin puhtaan ylijäämämaan läjityksen.

YVA-selostuksessa kuvataan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot ja niiden YVA-menettelyn aikana selvitetty ympäristövaikutukset. Tarkasteltavana on viisi vaihtoehtoa sekä nollavaihtoehto, jossa hanketta ei toteuteta. Vaihtoehtojen erot liittyvät louhintasyvyyteen ja täyttökerroksen korkeuteen. Louhinta- ja täyttöalueen laajuus kaikissa vaihtoehdoissa on sama.

Hanketta koskeva arviointiselostus on kuulutettu ensimmäisen kerran 23.3.-20.5.2020. Yhteysviranomaisena on pyytänyt hakijaa täydentämään selostusta ja nyt kuulutetaan täydennetty versio. Täydennykset koskevat erityisesti kappaleita 5.5., 5.7 ja 5.11 ja ne on merkitty sinisellä tekstillä.

Uudenmaan ELY-keskuksen arviointiselostuksesta antama perusteltu päätelmä sekä arviointiselostuksesta esitetyt mielipiteet ja annetut lausunnot julkaistaan perustellun päätelmän antamisen jälkeen.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus toteaa, että 26.6.2019 antamassaan lausunnossa YVA-ohjelmasta,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kunnanhallitus kiinnitti huomiota mm. tarpeeseen selvittää tarkemmin vaihtoehtoon 5 kulkuyhteydet alueen jälkikäytön ollessa teollisuus- ja logistiikka -toiminnot. Lisäksi lausunnossa pidettiin tärkeänä selvittää YVA-menettelyn yhteydessä raskaan liikenteen määrää lähialueen ja pääkaupunkiseudun liikenneverkolla. Edelleen tuli esittää keinoja kuljetusten seurantaan pääkaupunkiseudulla suoritteiden määrän ja päästöjen tason näkökulmasta.

Kunnanhallitus antoi 18.5.2020 lisäksi lausunnon tuolloin vielä Vekko Oy:n Massaholmin YVA-selostuksesta. Kunnanhallitus teki tällöin useita täydennysehdotuksia YVA -selostukseen. Täydennetyssä YVA-selostuksessa kappaleessa 5.7. on nyt osin vastattu näihin kunnanhallituksen esittämiin lisäselvitystarpeisiin. Siltä osin kuin aiempia täydennysehdotuksia ei ole vielä otettu huomioon, kunnanhallitus uudistaa 18.5.2020 antamansa lausunnon. Tieverkon kulumisen hillintä on yksi hankkeen tavoitteista. Erityisesti raskas liikenne vaikuttaa tieliikenteen väylästä kuntoon ja kunnossapitotarpeeseen. Vaikka asia on nostettu hankkeen tavoitteeksi, sitä ei arvioinnissa ole mainittavasti käsitelty tai analysoitu. Kunnanhallitus katsoo, että YVA-menettelyssä tulisi edelleen tarkastella hankkeen tuottaman liikenteen vaikutusta raskaan liikenteen määriin lähialueen ja pääkaupunkiseudun liikenneverkolla. Hankevaihtoehtojen väylärakenteille aiheuttamaa kuormitusta voisi tarkastella esimerkiksi kuormituskertalukujen arvioinnin avulla. Tuloksia tulisi verrata hankkeelle keskeisten väylien tierakenteiden kunnan tilanteeseen ja kuormituskestävyysmitoitukseen sekä kuvata em. väylien suunnitellut peruskorjaukset sekä väylien ilmeiset peruskorjaustarpeet hankkeen kannalta. Kunnanhallitus toteaa myös, että kunnanhallituksen 18.5.2020 pyytämää Myllykyläntien liikennemääräarviota ei ole vielä sisällytetty arvioon. Edelleen 18.5.2020 lausunnossa todettiin, että Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa on osoitettu tieliikenteen yhteystarve Tuusulan puolelta Vantaalle hankealueen kohdalta. Tieto näyttäisi puuttuvan arviointiselostuksesta eikä yhteystarvetta ole huomioitu suunnitelmissa. Kunnanhallituksella ei ole muuta huomautettavaa täydennetystä YVA-selostuksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi täydennetyn YVA -selostuksen
- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon Uudenmaan ELY-keskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY -keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 22.10.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§394

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

UUDELY/5564/2019

Lausunto Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviaineshanketta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta. Täydennykset koskevat erityisesti kappaleita 5.5., 5.7. ja 5.11.

Uudenmaan liitto antoi 20.5.2020 lausunnon hanketta koskevasta arviointiselostuksesta. Lausunnossa kiinnitettiin erityistä huomiota hankkeen suhteeseen voimassa oleviin maakuntakaavoihin nähden sekä liikenteeseen ja ilmastoon kohdistuvien vaikutusten arviointeihin. Tämä lausunto koskee arviointiselostuksen täydennettyjä kohtia.

Uudenmaan liitto totesi edellisessä lausunnossaan liikennettä koskevien vaikutusten osalta, että ottaen huomioon eri hankevaihtoehtojen erot sekä louhittavan kiviaineksen määrässä (6,4 milj. m³ ja 13,8 milj. m³ välillä), että täytön kokonaistilavuuksissa (8,8 milj. m³ ja 22,2 milj. m³ välillä), olisi oletettavaa, että eri hankevaihtoehdoilla on keskenään erilaiset vaikutukset liikennemääriin, vaikutusten ajalliseen keston sekä nykytilaan, mutta jotka eivät näyttäytyneet eri hankevaihtoehtojen vaikutuksissa.

YVA-selostusta on täydennetty liikenteellisten vaikutusten arviointien osalta. Täydennysten myötä arviointia voidaan pitää tältä osin riittävänä.

Uudenmaan liitto kiinnitti edellisessä lausunnossaan huomiota ilmastovaikutusten arvioinnin lähtökohtiin ja -oletuksiin ja totesi, että arviointiselostuksesta ei käy ilmi, mihin vastaaviin hankkeisiin vertailu on tehty ja millä vaikutusalueella. Lausunnossa esitettiin, että ilmastovaikutuksia olisi syytä arvioida hanketasolla ja tehdä vertailua eri hankevaihtoehtojen aiheuttamien ilmastovaikutusten välillä.

Arviointiselostusta on täydennetty eri hankevaihtoehtojen hiilidioksidipäästölaskelmilla (taulukot 5.7. ja 5.8.). Kyseiset laskelmat ovat tarpeellinen täydennys ilmastovaikutusten arviointiin. Ilmastovaikutusten arvioinnin johtopäätökset perustuvat kuitenkin edelleen teoreettisiin vertailuihin, kohdistuen vastaaviin hankkeisiin, joiden on oletettu sijaitsevan kauempana käyttökohteistaan kuin arvioitava hanke sijaitsee. Johtopäätöksissä olisi voinut hyödyntää tehtyjä päästölaskelmia ja vertailla niiden kautta eri hankevaihtoehtoja välisiä vaikutuksia.

Vastoin edellistä arviointiselostusta, on 0-vaihtoehdon vaikutukset arvioitu tällä kertaa kielteisiksi. Myös tämä arvio perustuu olettamukseen, että vastaava hanke sijaitisi kauempana, mutta myös vastaavan hankkeen kiviainestuotannon mahdollisesti suurempiin päästöihin. Jos hanketta ei toteuteta ja alue jää metsätalouskäyttöön, ei sillä silloin voida katsoa olevan sellaisia hiilidioksidipäästöjä, joihin arvio täydennetyssä selostuksessa perustuu. Lisäksi on otettava huomioon, että metsät sitovat hiilidioksidia ja voivat toimia hiilinieluinä, mistä syystä 0-vaihtoehdon ilmastovaikutukset olisi mahdollista arvioida myös myönteisiksi. Taulukossa 6.1. on 0-vaihtoehdon ilmastovaikutukset edellisen arviointiselostuksen mukaiset.

Muilta osin Uudenmaan liitto toistaa edellisen lausuntonsa.

Merja Vikman-Kanerva
Johtaja, aluesuunnittelu

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / kirjaamo

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskeva ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta. Lausunnon määräaika on 4.11.2020.

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen oli lausunut Vekko Oy:n kiviainesalueen ja maankaatopaikan ympäristövaikutustenarviointiohjelmasta 12.6.2019 sekä arviointiselostuksesta 19.5.2020. Ely-keskus huomioi perustellussa päätelmässään myös aikaisemman kuulutuksen aikana tulleet mielipiteet ja lausunnot.

Hankkeen kuvaus

Hanke käsittää enimmillään noin 13,8 miljoonan kuutiometrin kiviaineksen oton ja noin 22,2 miljoonan kuutiometrin puhtaan ylijäämämaan läjityksen. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa alueella kiviaineksen ottaminen ja murskaus sekä puhtaiden ylijäämämaiden sijoittaminen pääkaupunkiseudun rakentamisen tarpeita palvellen. Louhintataso on vaihtoehdosta riippuen +5 (55-70 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle) tai +42 (18-33 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle). Täytön korkeus ulottuu tasolle +8+ tai +120. Yhdessä vaihtoehdossa täyttöä ei ole, vaan alueelle tulee teollisuutta. Vaihtoehdossa 0 hanketta ei toteuteta, ja hankealue jää metsätalouskäyttöön. Alueelta louhittavat kiviainekset murskataan hankealueella tai viereisellä Senkkerin kivasemalla, johon hankealue rajoittuu. Alueelle voidaan tuoda murskattavaksi ylijäämälouhetta myös hankealueen ulkopuolelta. Louhetta otetaan vastaan kaikkina päivinä vuorokauden ympäri.

Vaikutukset

Hankkeella ei ole vaikutusta pohjavesiin. Hanke ei vaikuta vuotuisiin liikennemääriin, mutta se pidentää Senkkerin kiviainestehtaan toiminta-aikaa. Vaihtoehdossa 5 jälkikäyttönä on teollisuus- ja

logistiikka-alue, joka tuottaa runsaasti liikennettä ja edellyttää liikenneverkon parantamista (maantien 152 rakentaminen). Hankkeella on vähäisiä kielteisiä vaikutuksia kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen. Elollinen luonto häviää hankealueelta, jossa ei kuitenkaan ole erityisiä luontoarvoja. Hankkeella ei ole vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueen luontoarvoihin eikä huomionarvoisiin luontokohteisiin.

Hankkeen vaikutukset pintavesiin ovat merkityksettömät tai vähäiset. Suurimmat vaikutukset syntyvät hankkeen aloitusvaiheessa, jolloin hankealueen pintaraivauksen seurauksena voidaan olettaa syntyvän vähäistä ja lyhytkestoista kiintoaines-, ravinne- ja humuskuormitusta, jonka vaikutus-alue on kuitenkin pieni. Kiviaineen ottovaiheesta ei arvioida syntyvän haitallisia vaikutuksia pintavesiin. Täyttövaiheessa saattaa syntyä merkityksetöntä kiintoaines-, ravinne- ja humuskuormitusta.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on täsmennetty hankealueen vesienkäsittelyä. Hankealueen pinnan ollessa maanpinnan alapuolella, sade- ja sulamisvedet ohjataan itään Senkkerin kiviase-malle sen irti louhitussa pohjassa, jossa ne samalla puhdistuvat ja suodattuvat. Sieltä ne pumpa-taan Koivistonojaan. Kun hankealuetta täytetään ja sen pinta nousee maanpinnan yläpuolelle imeytyvät vedet täyttömäkeen ja suodattuvat siellä louheen läpi ja valuvat nykytilan mukaisesti eri suuntiin valuma-alueella. Suurin osa täyttömäestä ulos suotautuvasta vedestä kulkeutuu tällöin luoteeseen Fågelberginpuroon ja Fågelberginojaan sekä niityn kautta länteen ja lounaiseen ja edelleen Vantaanjokeen. Sekä täyttömäestä ulos suotautuvat että täyttömäen pinnalla valuvat ve-det kulkevat mäen ympärillä kulkevan (louheesta ja murskeesta rakennetun) tien läpi puhdistuen ja suodattuen ennen valumistaan (edellä mainittuja reittejä) Vantaanjokeen.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa vaikutuksia pintavesien laatuun, vesienhoitoon ja eliöstöön on arvioitu louhintavaiheen lisäksi myös täyttövaiheessa, joka alkaa aikaisintaan vuonna 2030. Alustavien suunnitelmien mukaan täyttö toteutetaan ns. louherankatekniikalla. Maa-aineksen si-sään jäävä, louheesta rakennettava tukiranka paitsi tukee pilaantumattomat maa-ainekset tiukasti paikoilleen ja estää rankkasateella tapahtuvaa eroosiota rinteistä, myös puhdistaa tehokkaasti sade- ja sulamisvedet. Louherankarakennetta on onnistuneesti käytetty hankealueen viereisen Senkkerin kiviainesaseman suojavalleissa. Hankealueelta maankaatopaikkatoiminnan aikana tu-leva kiintoainekuormitus Vantaanjokeen ja Krapuojaan arvioidaan merkityksettömäksi.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa esitetty ehdotus toiminnan pintavesivaikutusten seuranta-ohjelmaksi louhinta- ja täyttövaiheessa. Hankkeen vaikutuksia veden laatuun ja vuollejokisimpu-kan elinoloihin Tuusulanjoessa ja Vantaanjoen Natura-alueella on täydennetty.

Hanke aiheuttaa tärinää, jolla on vähäisiä kielteisiä vaikutuksia. Nykyiseltä Senkkerin kiviase-malta louhitaan jatkuvasti kalliota, ja louhinta aiheuttaa vähäistä tärinää asuinrakennusten kohdalla. Hanke ei merkittävästi muuta tärinän määrää. Se muuttaa ainoastaan louhinnan ajallista kestoa.

Hanke ei muuta Koivikon asuinalueen nykyistä ilman laatua, jonka hiukkaspitoisuudet alittavat selvästi ohjearvot. Hanke pidentää Senkkerin kivaseman toiminta-aikaa. Hankkeella ei ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Hanke ei vaikuta asuinalueisiin kohdistuvaan, meluun, pölyyn, tärinään tai liikenneturvallisuuteen. Merkittävin haitta on jokamiehenoikeudella käytetyn metsäalueen supistuminen hankealueen kohdalla.

Merkittäviä kielteisiä vaikutuksia aiheutuu hankkeen vaihtoehdon 5 mukaisesta jälkikäytöstä, joka aiheuttaa runsaasti liikennettä, joten se aiheuttaa merkittäviä kielteisiä liikenteellisiä vaikutuksia, jos maantietä 152 ei ole toteutettu.

Lausunto

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen ja terveydensuojeluviranomainen toteavat lausuntonaan seuraavaa.

Vaikutukset pintavesiin

Arviointiselostusvaiheessa ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen lausui, että hankealueella muodostuvien hulevesien haitallisia vaikutuksia vähennetään hulevesien hallitulla keräämisellä, viivytteisellä ja johtamisella. Täyttövaiheessa täyttömäestä valuvat vedet ohjataan laskeutusaltaisiin, joilla poistetaan vedestä kiintoainesta ennen sen johtamista ojiin.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on huomioitu hankkeen eri vaiheiden vaikutukset vastaanotavien vesistöjen vedenlaatuun ja virtausolosuhteisiin. Aloitusvaiheen alueen raivauksen kiintoaine-, ravinne- ja humuskuormitus, louhintavaiheen räjähdysaineperäinen typpikuormitus sekä maankaatopaikkatoiminnan kiintoaine-, ravinne- ja humuskuormitus on arvioitu. Vaikutuksia pintavesien laatuun, vesienhoitoon ja eliöstöön on arvioitu louhintavaiheen lisäksi perusteellisemmin myös maankaatopaikkatoiminnassa. Täydennetyssä arviointiselostuksessa esitetty ehdotus toiminnan pintavesivaikutusten seurantaohjelmaksi louhintavaiheessa ja maankaatopaikkatoiminnan aikana on riittävä.

Liikennevaikutukset

Arviointiselostusvaiheessa ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen lausui, että toiminnasta aiheutuvan liikenteen vaikutuksia arvioitiin suhteessa tieverkon nykyiseen ja ennustettuun liikenteeseen hankkeen toteuttamisen ja loppukäytön eri vaiheissa. Samalla arvioitiin teiden ja liittymien rakentamis- ja parantamistarvetta. Ajoneuvoliikenteen lisäksi tarkasteltiin vaikutuksia kevyeen liikenteeseen liikenneturvallisuuteen sekä virkistysreitteihin. Arviointiselostuksen mukaan hanke ei lisää kivaseman vuotuista liikennemäärää. Vaihtoehdossa 5 alueen jälkikäytönä olevat teollisuus- ja logistiikkatoiminnot aiheuttavat niin paljon liikennettä, että vaihtoehto edellyttää maantie 152:n rakentamista.

Täydennetystä arviointiselostuksen mukaan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia syntyy hankkeen vaihtoehdon 5 mukaisesta jälkikäytöstä, joka aiheuttaa runsaasti liikennettä, joten se aiheuttaa merkittäviä kielteisiä liikenteellisiä vaikutuksia, jos maantietä 152 ei ole toteutettu.

Meluvaikutukset

Arviointiselostusvaiheessa ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen lausui, että laskentoihin oli otettu mukaan maankaatopaikkatoiminta ja louheen kuljetus kohteeseen ja melukartoilla oli esitetty lisäksi mahdollisten suojaustoimenpiteiden vaikutus. Melutilanteita oli arvioitu vuoteen 2110 saakka ja lisäksi päivä- ja yöajan ohjearvot eivät Vantaan asuinkiinteistöillä ylity esitetyillä meluntorjuntatoimenpiteillä).

Täydennetyssä arviointiselostuksessa ei ole tehty muutoksia meluvaikutusten laskentaan. Melulähteinä on mallinnettu poraus, rikotus, murskaus, työkoneet ja liikenne hankealueelta ja Senkerin kivaseman alueelta. Melulaskennan tulokset on esitetty päiväajan 7 – 22 keskiäänitasona sekä klo 6 – 7 tunnin keskiäänitasona. Hankkeen alkuvaiheessa, kun toiminnan aiheuttama melu on suurimmillaan, keskiäänitaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on 45 - 50 dB sekä pääosin Koivikon asuinalueella 40 - 45 dB. Yöajan tunnin keskiäänitaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on alle 45 dB. Täydennetyn arviointiselostuksen mukaan hankkeen melutasot ovat asuin- ja lomarakennusten kohdalla alle 55 dB päiväohjearvon ja 50 dB yöohjearvon kaikissa työvaiheissa ja vaihtoehdoissa.

Yhteenveto

Ympäristölautakunnan YVA-ohjelmasta ja YVA-selostuksesta esittämät lausunnot on otettu huomioon täydennetyn arviointiselostuksen laadinnassa. Täydennetyn arviointiselostuksen mukaan millään vaihtoehdolla ei ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia. Hankkeen toteutuessa on jatkosuunnittelussa kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota vähäistenkin kielteisten vaikutusten vähentämistoimenpiteisiin, jotta nekin voidaan estää.

Katariina Rautalahti
ympäristöjohtaja

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta, joka toimii kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena, kokoontuu 5.11.2020. Lausunnon määräaika on 4.11.2020. Vantaan kaupungin hal-

lintosäännön (8.5.2017) 10 luvun 17 §:n mukaan lautakunta voi siirtää toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Vantaan ympäristölautakunta on 12.6.2019 § 5 siirtänyt toimivaltaansa siten, että kiireellisessä tapauksessa ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle annettavat lausunnot.

Tiedoksi ympäristölautakunta

Vantaa

PVM:

02.11.2020

DNRO:

VKM/157/2020

LAUSUNTO

Vantaan kaupunki | Vantaan kaupunginmuseo

Uudenmaan ELY-keskus
Ympäristö ja luonnonvarat
PL 36
00521 Helsinki

Viite: Lausuntopyyntönne 21.9.2020

Asia: **MASSAX OY:N (ENT. VEKKOX OY) MASSAHOLMIN KIVIAINESALUETTA JA MAANKAATOPAIKKAA KOSKEVA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN TÄYDENNETTY ARVIOINTISELOSTUS.**

Sijainti: **Hankealue sijaitsee Tuusulan rajalla noin 3 kilometriä lentokentän pohjoispuolella
Kiila 34**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualue on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Massax Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta. Vantaan kaupunginmuseo lausuu asiasta Vantaan rakennetun kulttuuriympäristön, -maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Suunnittelualueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön arvotettuja kohteita. Alueella ei sijaitse tunnettuja käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänköksiä. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee Silakkaniitun (1000007202) kiinteä muinaisjäänkö, jonka ympäristön on todettu selostuksessa muuttuvan hankkeen seurauksena teollisemmaksi. Muinaisjäänköskohde sijaitsee ihmisen muokkaamassa avoimessa ympäristössä johtoaukealla. Mikäli hankkeen rakentamisen aikana ei aiheudu fyysisiä muutoksia muinaisjäänkökselle, visuaalisia vaikutuksia voidaan selostuksen mukaan pitää vähäisinä.

Vantaanjoen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen raja on lähimmillään noin kilometrin päässä suunnittelualueesta. Maisema-alueen ja suunnittelualueen välissä on paljon metsäisiä alueita ja voimalinja, jotka katkaisevat pitkiä näköyhteyksiä. Selostuksessa on tarkasteltu eri vaihtoehtojen vaikutusta kulttuurimaisemaan riittävällä tasolla. Merkittävimmät vaikutukset valtakunnalliselle maisema-alueelle koituu vaihtoehtojen 1 tai 3 toteutuessa. Täyttömäen maisemointi etenkin näissä vaihtoehtoissa nousee merkittäväksi tekijäksi kulttuurimaiseman arvojen vaalimisen kannalta. Muissa toteutus vaihtoehtoissa vaikutukset maisemaan on todettu selostuksessa vähäisiksi.

YVA-prosessin täydennettyä selostusta voidaan pitää kulttuuriympäristön vaikutusten arvioinnin kannalta riittävänä.

Marjo Poutanen

Museopalveluiden päällikkö

Susanna Paavola

Rakennustutkija

Tiedoksl:

Museovirasto
Vantaan kaupungin kirjaamo

Lähettilä: Paavola Susanna <Susanna.Paavola@vantaa.fi>
Lähetetty: keskiviikko 4. marraskuuta 2020 15.03
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Kopio: Vantaan kaupunki; Museovirasto
Aihe: VL: LAUSUNTO 4.11.2020, Massax Oy, YVA selostuksen täydennys.pdf
Liitteet: LAUSUNTO 4.11.2020, Massax Oy, YVA selostuksen täydennys.pdf

Luokat: Tiina

Hei,

liitteenä Vantaan kaupunginmuseon lausunto. Alla museopalveluiden päällikön kuittaus.

S u s a n n a P a a v o l a
Rakennustutkija

Museopalvelut
Vantaan kaupunki | Kulttuuripalvelut
Vantaan kaupunginmuseo

PL 4570, 01030 VANTAAN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Asematie 10 A, 01300 Vantaa
Käynnistä on sovittava erikseen

Puh: +358 50 314 6281
Email: susanna.paavola(at)vantaa.fi
www.vantaankaupunginmuseo.fi

Lähettilä: Poutanen Marjo <marjo.poutanen@vantaa.fi>
Lähetetty: 4. marraskuuta 2020 13:52
Vastaanottaja: Paavola Susanna <Susanna.Paavola@vantaa.fi>
Aihe: VS: LAUSUNTO 4.11.2020, Massax Oy, YVA selostuksen täydennys.pdf

Hei,

hyväksyn tällä sähköpostilla lausunnon VKM/157/2020.

Allekirjoitettu lausunto on tarvittaessa saatavissa kaupunginmuseosta koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan jälkeen.

Terveisin

M a r j o P o u t a n e n
Museopalveluiden päällikkö

Museopalvelut
Vantaan kaupunki | Kulttuuripalvelut
Vantaan kaupunginmuseo

PL 4570, 01030 VANTAAN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Hertaksentie 1, 01300 Vantaa

Puh: +358 40 846 7814
Email: marjo.poutanen(at)vantaa.fi
www.vantaankaupunginmuseo.fi

Lähettilä: Paavola Susanna <Susanna.Paavola@vantaa.fi>
Lähetetty: 4. marraskuuta 2020 13:43
Vastaanottaja: Poutanen Marjo <marjo.poutanen@vantaa.fi>
Aihe: LAUSUNTO 4.11.2020, Massax Oy, YVA selostuksen täydennys.pdf

Moi,

tässä lausunto hyväksyttäväksi. Dead line tänään.

-Susanna

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

LAUSUNTO

1 (4)

4.11.2020

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen täydennyksestä

VIITE: LAUSUNTOPYYNTÖ UUDELY/5564/2019 21.9.2020

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry (VHVSY) on toiminut vuodesta 1963 ja sen perustehtävä on vesiensuojelun edistäminen toimialueellaan Vantaanjoen valuma-alueella. Tätä toteutetaan tutkimalla alueen pintavesien ja jätevesien laatua yhteistarkkailuna, selvittämällä pohjavesien tilaa, kehittämällä lähes miljoonan ihmisen lähivesistön virkistyskäyttöä ja osallistumalla tutkimus- ja valistustoimintaan. Yhdistys tekee vesistö-, pohjavesi- ja kalataloudellisia selvityksiä ja tarkkailua myös erillisinä projekteina ja edistää vesistöalueen toimijoiden yhteistyötä.

Tämän lausunnon tekemiseen ovat VHVSY:ltä osallistuneet PhD Anna-Liisa Kivimäki, MMM Anu Oksanen ja FM Joona Clergeaud. VHVSY:n lausunto keskittyy täydennetyn arviointiselostuksen pinta- ja pohjavesivaikutuksiin sekä vesieliöstöön (vaikutukset kalastolle). Tässä lausunnossa esitetyt huomiot kohdistuvat Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tarkastelluista vaihtoehtoista vaihtoehtoihin 1-4. Pyydämme huomioimaan hankkeen mahdollisessa toteutuksessa seuraavat seikat:

4.11.2020

Kappaleessa ”Vaikutukset pintavesien laatuun, vesienhoitoon ja eliöstöön täyttövaiheessa” sivulla 93 todetaan: *Mäen päällä sade- ja sulamisvedet suotautuvat nopeasti rakenteen louherankaan ja ohjautuvat louheruodeissa syvemmälle, läpi louherangan, päätyen lopulta sille tasolle, jolle louhinta on ulotettu. Vesi puhdistuu kiintoainesta ja siihen sitoutuneista haitta-aineista suotautuessaan painovoimaisesti täyttömäen louheruotien läpi.*

Veden puhdistumista arvioitaessa huomionarvoista on, että **haitta-aineita esiintyy vedessä myös liukoisessa muodossa.**

Sivulla 93 kuvataan myös louherankarakenteen puhdistustehoa: *Veden puhdistuminen kiintoaineesta ja monenlaisista haitta-aineista tapahtuu louherangassa mekaanisesti, samalla tavoin kuin esimerkiksi tekopohjaveden valmistuksessa.*

Louhe ei kuitenkaan pidätä eikä edes mekaanisesti suodata hienojakoista kiintoainesta pois läpivirtaavasta vedestä. **Vertaaminen yhtä tehokkaaseen puhdistumiseen kuin tekopohjaveden muodostamisessa on harhaanjohtavaa.** Tekopohjavesilaitoksilla imeytettävä vesi puhdistuu maakerrosten pintaosassa (maannoskerros) ja syvemmällä pohjavesikerroksessa useiden prosessien kautta, joista merkittävimpiä ovat orgaanisten yhdisteiden biologinen hajoaminen, liuenneiden metalliyhdisteiden saostuminen sekä ionien ja mikrobien adsorptio mineraalirakeiden pinnalle. Vastaavaa puhdistumista ei tapahdu louhekerroksessa.

Arviossa täyttövaiheen vaikutuksista pohjaveden pinnankorkeuksiin YVA-selostuksessa toistetaan useissa kohdissa (mm. s. 105) seuraavaa kuvausta: *Nykytilassa kallioon ei imeydy sadevettä eikä hankealueella juuri muodostu pohjavettä. Vaikka täyttömäen päälle satavaa vettä imeytyy myös täyttömaahan, suuri osa pumpataan ulos, mikä ehkäisee pohjavedenpinnan alentumista läjitysalueen vaikutusalueella.*

Mitä tarkoitetaan arviolla, että pumpaamalla sadevesiä pois täyttöalueelta ehkäistään pohjavedenpinnan alentumista? Huomioon ottaen hankkeen laajuuden ja pitkän keston, täyttöalueen vaikutuksia pohjaveden pinnankorkeuksiin toiminnan eri vaiheissa pitäisi arvioida nykyistä huomattavasti selkeämmin ja tarkemmin.

Sivulla 108 esitetty yhden pohjaveden havaintoputken lisäys pohjavesitarkkailuun on pieni parannus aikaisempaan tarkkailuehdotukseen. Toistamme kuitenkin 19.5.2020 lausunnossamme esittämämme, että olemassa olevien ja ehdotettujen tarkkailupisteiden perusteella on vaikea tehdä päätelmiä kohdealueen toiminnan mahdollisista pohjavesivaikutuksista ja vaikutusalueen

4.11.2020

laajuudesta. Tarkkailuputkien ja -kaivojen edustavuus, huomioiden niiden asennussyvyys, antoisuus ja tekniset tiedot, tulisi arvioida ja esittää tarkkailupistekohtaisesti perustelut, miten ne palvelevat kohdekiinteistön toiminnan pohjavesivaikutusten arviointia.

Korostamme edelleen, että **kerran vuodessa tehtävä pohjaveden laadun tarkkailu ja pohjaveden pinnankorkeuden mittaukset neljä kertaa vuodessa eivät ole riittäviä toiminnan pohjavesivaikutusten arvioimiseksi**. Kerran vuodessa tehtävät analyysit kertovat pohjaveden laadun sen hetkisestä tilanteesta.

Pohjavedestä määritettäviksi parametreiksi suositellaan analysoitavaksi lisäksi kattavampi valikoima alkuaineita, mukaan lukien liukoisessa muodossa esiintyvät metalli-ionit. Analyysseja ehdotetaan muokattavaksi/lisättäväksi Suomen ympäristökeskuksen 25 | 2010 julkaisun *Paras käytökelpoinen tekniikka (BAT) ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa*- ohjeistuksen mukaisesti. Tämän ohjeistuksen sivun 48 mukaisesti *Maa- ja kallioperän ominaisuuksista johtuen alueiden pohjavedessä voi olla haitallisia määriä esimerkiksi rautaa, mangaania tai raskasmetalleja. Kallioporakaivoissa saattaa lisäksi esiintyä korkeita fluoridi- tai radonpitoisuuksia. Toiminnassa ja seurannan suunnittelussa on kuvassa (17) esitettyjen parametrien lisäksi otettava huomioon edellä mainitut poikkeavuudet ja ottotoiminnan mahdollinen vaikutus niihin.*

YVA-täydennyksessä todetaan pintavesien ja vesieliöstön osalta sivulla 96: *Merkityksettömäksi arvioitu maankaatotoiminnan kiintoainekuormitus ja vähäiseksi arvioitu ravinnekuormitus eivät aiheuta vaikutuksia Krapuojan ja Vantaanjoen taimenkannalle tai vuollejokisimpukalle, eivätkä heikennä Natura-alueen suojeluperusteita. Kuormitus ei myöskään vaaranna vesienhoidon tavoitteita.*

Vähäinen tai merkityksetön kuormitusarvio perustellaan pitkälti louherangan käytöllä, mutta kuitenkin todetaan, ettei esimerkiksi sen väitetystä kiintoainetta vähentävästä vaikutuksesta ole tarkkailutuloksia saatavilla. Perusteluina käytetään myös tuloksia kahdelta muulta maankaatopaikalta. Esimerkiksi kiintoainekuormituksesta todetaan seuraavasti (s. 94): *Petikonhuipun hiekkomman kiintoaineen tarkkailutuloksista 82 % alitti raja-arvon (n=56)*. Kiintoaineen ja ravinteiden osalta täytyy huomioida, että kuormituksesta valtaosa voi tulla lyhyen ajanjakson sisällä esimerkiksi voimakkaiden sateiden tai lumien sulamisen yhteydessä, kun valunta on suurta. Näin ollen, jos noin viidennes tuloksista on ylittänyt raja-arvon, voi aiheutuva kiintoaineen kokonaiskuormitus olla merkittävä, ja aiheuttaa haittaa esimerkiksi erittäin uhanalaiselle meritaimenelle (Salmo trutta).

4.11.2020

Tarkkailuohjelmassa on tarpeen olla - ainakin toiminnan eri vaiheiden alkuvaiheessa - nyt esitettyä tiheämpi näytteenotto (vähintään 4 krt/a painottuen ylivirtaamakausiin) ja pintaveden seurannasta vastaavalla on oltava riittävä pätevyys näytteenottoon (sertifioitu näytteenottaja). Myös pintavesistä tulisi analysoida vuosittain sama ehdotettu laajempi analyysivalikoima kuin pohjavesistäkin. **Ottaen huomioon suunnitellun hankkeen laajuuden ja keston, täytyy hankkeen todellinen vaikutus ravinne- ja kiintoainekuormituksen sekä mahdollisten haitta-aineiden osalta selvittää, eikä perustaa tätä oletuksille.** Aiemman lausuntonne mukaisesti korostamme, että tarkkailuohjelman tulee sisältää vedenlaadun lisäksi myös vaikutustarkkailu erittäin uhanalaisen taimenen kannan seuraamisesta.

Hankealueen viivytysaltaiden vesi on tarkoitus pumpata Kiilinojaan ja Koivistonojaan. Aiemman VHSVY:n lausunnon mukaisesti esitämme, että **Kiilinojan ja Koivistonojan** osalta ainakin kalastolliset arvot tulisi kartoittaa ennen hankesuunnittelun etenemistä.

Yleisesti ottaen Tuusulanjoen vaikutuspiirissä olevan lukuisan kiviaines- ja läjitystoiminnan vesistöseurannat olisi perusteltua yhdistää yhteistarkkailuksi, jolloin toiminnan kokonaisvaikutukset olisivat hahmotettavissa nykyistä paremmin.

Helsingissä 4.11.2020

Anu Oksanen

toiminnanjohtaja

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.

Viitteet

Suomen ympäristö 25/2010. Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) Ympäristöasioiden hallinta kiviainetuotannossa. Suomen ympäristökeskus.

ASIAKIRJA

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu Väylävirasto sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Antti Castrén
Allekirjoitusaika	04.11.2020 08:18
Allekirjoittaja	Soile Knuuti
Allekirjoitusaika	04.11.2020 17:19

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Massax _Oy_Massaholmin _kiviainesalue_ja_mkp_täydennetty_YVAS_Väylä_lausunto.pdf
-----------	---

27.10.2020

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 21.9.2020 (UUELY/5564/2019)

Lausunto Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta täydennetystä YVA-selostuksesta, Vantaa

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Massax Oy:n (ent. Vekko Oy) Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten täydennetystä arviointiselostuksesta. Täydennykset koskevat erityisesti kappaleita 5.5., 5.7. ja 5.11. Hanketta koskeva arviointiselostus on kuulutettu aikaisemmin 23.3.–20.5.2020. Nyt kuulutettu arviointiselostus on aiemmin kuulutetun selostuksen täydennetty versio. Väylävirasto on antanut aikaisemmin kuulutetusta YVA-selostuksesta lausunnon 29.4.2020.

Hankealue sijaitsee Vantaalla rajoittuen koillisessa Tuusulan kunnan rajaan. Kulku hankealueelle on Tuusulan puolelta Senkkerin nykyiseltä kivasemalta. Hanke käsittää kiviainesten ottoa ja murskausta. Hankkeen on suunniteltu käsittävän enimmillään noin 13,8 miljoonan m³ kiviaineksen oton ja noin 22,2 miljoonan m³ pilaantumattoman ylijäämään läjityksen. Hankkeen toteuttamiseen liittyvä liikenne hoidetaan Senkkerin nykyisen kivaseman liikenneyhteyksien kautta. Senkkerin metsätien kautta kuljetaan itään Myllykyläntielle ja etelään Katriinantielle.

Hankevaihtoehdot VE1-VE4 perustuvat kiviaineksen ottoon ja alueen täyttöön ylijäämämilla. Toteutusvaihtoehdossa VE5 kiviaineksen oton jälkeen alueelle on tarkoitus kehittää teollisuus- ja logistiikkatoimintoja osana laajempaa teollisuus- ja logistiikkatoimintojen aluetta.

YVA-selostuksessa on todettu, ettei hanke lisää kiviainesaseman liikennemääriä vuositasona, vaan pidentää sen toiminta-aikaa. Hanke kasvattaa toiminnan kestoa kiviaineksen oton osalta enimmillään 15 vuotta ja ylijäämään täytön osalta enimmillään 15 vuotta. Kuitenkin vaihtoehdossa 5 alueella tulee jälkikäyttönä teollisuus- ja logistiikka-alan työpaikkoja, jotka lisäävät merkittävästi liikennettä nykyisestä.

YVA-selostuksen mukaan vaihtoehto 5 edellyttää myös liikenneverkon kehittämistä (maantien 152 rakentaminen). Jos tämä vaihtoehto toteutuu, maantien 152 rakentamisella voidaan YVA-selostuksen mukaan poistaa liittymien toimivuuteen liittyvät liikenteelliset ongelmat. Tätä olisi ollut tärkeää avata YVA-selostuksessa tarkemmin ja esimerkiksi kuvata, mitä liittymäalueita liikenteelliset ongelmat koskevat ja minkälaisia

27.10.2020

liikenneteknisiä parannustoimenpiteitä ne edellyttävät. Väylävirasto uudistaa tältä osin 29.4.2020 antamansa lausunnon ja toteaa, että vaikka hankkeen liikennevaikutukset liittyvät kiinteästi maantien 152 toteuttamiseen, tulee YVA-selostuksessa kuvata ne maantien 152 toteuttamisen toimenpiteet, jotka liittyvät hankkeeseen ja joilla hankkeen haitallisia liikennevaikutuksia on tarkoitus lieventää.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, ettei kiviainesaseman liikenne jakaudu tasaisesti vuoden aikana, vaan liikennemäärät ovat kesäkaudella suurempia kuin talvella. Tämän takia esimerkiksi ylijäämään vastaanoton alettua kivaseman raskaan liikenteen määrä voi ajoittain kasvaa kesäkaudella selvästi suuremmaksi, kuin YVA-ohjelmassa esitetty 1 ajoneuvo minuutissa.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Soile Knuuti ja ratkaissut yksikönpäällikön poissa ollessa johtava asiantuntija, kiinteistöt Antti Castrén.

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo	
Tiedoksi	Tuula Säämänen Marketta Hyvärinen Laura Kuistio Arto Kärkkäinen	Väylävirasto Väylävirasto Väylävirasto Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue